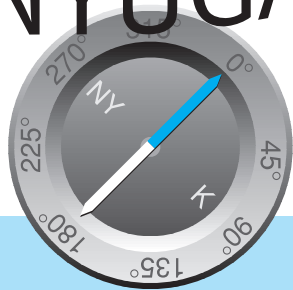

NYUGAT-MECSEKI Tájoló

Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

A Tájoló tartalmából

„Az atomerőművek üzemeltetése következtében keletkező radioaktív hulladékok biztonságos elhelyezését továbbra is állami feladatnak kell tekinteni, amit természetesen az atomerőmű által megtermelt villamosenergia költségeként elszámolt Központi Nukleáris Pénzügyi Alap terhére kell megoldani.”

PRO MEMORIA – Tézisek az energiapolitikáról (2. oldal)

„A tavaly a Paksi Atomerőmű Zrt. által létrehozott Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány 2006-os 435 milliós támogatása 1,7 milliárd értékű fejlesztést generált az érintett térségekben, s 87 új munkahely létesítéséhez járult hozzá. Az idei első pályázati fordulóban két, a NyMTIT-es térségből érkezett pályázat nyert.

Az elfogadott 2007. évi pályázati kiírásban kiemelten az idei évben megnyíló Új Magyarország Fejlesztési Terv pályázati eszközrendszerével összhangban az európai uniós forrásokból, magyar társfinanszírozás mellett finanszírozott operatív programok pályázatainak előkészítését, illetve a pályázatokban való részvételt kívánjuk támogatni.”

A Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány idei tervei (3. oldal)

„A Nyugat-Mecsek Társadalmi Információs Társulásról 2007-ben másfélszer annyian tudtak, mint 2 évvel korábban! A 2005 során mért 33,9 százalékos idén 61,12 százalékra ugrott fel.

A részletesebb adatok szerint a falvakban élő 40-59 év közöttiek kétharmada (66,6%) ismeri a Társulást, míg a náluk idősebbek között 60%-os, a fiatalabbak között pedig 54,6%-os volt ez az arány.”

Javultak az eredmények, erősödött a bizalom! (4. oldal)

NyMTIT közvélemény-kutatás 2007.

Megalapozott vélemények, felelős válaszok, erős bizalom
Egyre több információ birtokában, felelősen, és a bizalom meglétét igazoló módon válaszolt a kérdőíveken megfogalmazott kérdésekre a NyMTIT térség 800 lakója. A felmérés legfontosabb eredményeit szedte csokorba a mostani Tájoló címloldali keretes összefoglalója.

Ahogy az a kutatásokért felelős Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Társaság (RHK Kht.) egyik vezető szakértője megfogalmazta egy alkalommal, a kétévente megtartott közvélemény-kutatások a tájékoztató és kommunikációs tevékenység egyfajta minőségbiztosításának is tekinthetők. Hiszen világosan és egyértelműen mutatják az eredményeket, s azt is hol, melyik területen, vagy kérdésben kell erősíteni a munkát.

Az ideai eredmények majd minden területen jobbakká a legutóbbi felmérés adatainál, s egyben feladják a leckét a kommunikációs munkát végző szakemberek és a NyMTIT számára is, hogyan erősítsék tovább a megteremtett bizalmat a tervezett nagy aktivitású hulladéktároló témakörében a NyMTIT térségében a következő két-három évben.

A Nyugat-Mecseki Tájoló két részben foglalja össze az ideai kutatás legfontosabb eredményeit, és tapasztalatait. A részleteket a Tájoló mostani számának 4-5-6. oldalain találják Olvasóink.

A NyMTIT közvélemény-kutatás fontosabb eredményei I.

- A térségben lakók ismeretei bővültek a radioaktív hulladékokkal kapcsolatban
- Nőtt a tárolót elfogadók aránya
- Bővültek a jelenlegi állapotokra vonatkozó ismeretek
- Több mint kétszerannyian tartják hitelesnek 2007-ben a Tájoló című újságot, mint 2005-ben
- Nőtt a szakemberekről véleményt alkotók száma, és a véleményük is pozitívabb lett
- A tároló létrehozásának lakossági elfogadottsága jelentősen javult
- Nagymértékben nőtt a NyMTIT ismertsége.

Spanyolországi tanulmányút

Június közepén a NyMTIT, kiegészülve az érintett önkormányzatok jegyzőivel, szakmai tanulmányúton járt Spanyolországban.

A szakmai út apropója volt a Trillóban található atomerőmű meglátogatása, valamint az ott helyben működő nagy aktivitású átmeneti tároló megtekintése, folyamatos működés közben.

(Folytatás a 8. oldalon)

Tézisek az energiapolitikáról

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium felkérésére a hazai energia területén dolgozó vezető szakértők és munkatársaik „Magyarország Energiapolitikai Tézisei 2006–2030” címmel egy hatvanhat oldalnyi terjedelmű, rendkívül alapos és magas színvonalú tanulmányban foglalták össze a terület előtt álló feladatokat. A tanulmány kidolgozottságának illusztrálására elég egyetlen adatra felhívni a figyelmet: az anyag végső formáját az összesen mintegy 2000 oldalt(!) kitevő elemző tanulmányok hasznosításával nyerte el.

A szakmai anyagban természetesen jelentős részt kapott a hazai atomenergia jelenének értékelése, és a várható jövő felvázolása is, amelyben hangsúlyos szerepet játszik az atomerőművi hulladékok biztonságos elhelyezése is. A Tájékoztató olvasói az alábbiakban az elemzés azon részeivel ismerkedhetnek meg, amelyek az atomenergia jelentőségét, és javasolt jövőjét vázolták fel a vizsgált negyedszázados időszakra. Az idézett részben az atomenergia hasznosítása alfejezet pontjait mutatjuk be olvasóinknak. A teljes anyag elérhető a Magyar Villamos Művek Zrt. internetes honlapján, a www.mvm.hu cím alatt.

3.3 Az atomenergia hasznosítása

71. A nukleáris fűtőelem-beszerezés valódi forrást diverzifikálhatósága ma és hosszú távon is biztosítható – számos politikailag stabil, iparilag fejlett ország rendelkezik jelentős gyártási kapacitással (l. 51. sz. melléklet) –, bár kialakult kapcsolataink és hagyományaink következtében számunkra továbbra is Oroszország jelenti a fő beszerzési forrást. Ebből, valamint a nukleáris üzemanyag hosszú időre (akár több évre) szóló, műszakilag könnyű és gazdaságilag nem megterhelő stratégiai készletezhetőségéből adódóan az atomerőművi fűtőelemek importból történő beszerzése – szemben a kőolaj és a földgáz importjával – nem rontja az ellátásbiztonságot. Éppen ezért a nukleáris energiát ellátásbiztonság szempontjából

A hazánk előtt álló – és megoldásra váró – problémák egyik fontos területe az energiapolitika. A szakértői becslések szerint az elkövetkező 20 évben a magyar gazdaság energiaigénye nőni fog, s ezen igény kielégítése, az energiatermelés biztosítása hazánk gazdasági fejlődésének egyik meghatározó területe lesz.

sok ország hazai forrásnak tekinti (természetesen más – pl. költségvetési, külkereskedelmi mérleg – szempontjából nem) még akkor is, ha a fűtőelemeket külföldről szerzi be. Az atomenergia alkalmazása jelentősen hozzájárul az üvegházhatású gázok (CO² stb.) környezetbe bocsátásának csökkentéséhez (l. 53., 54. és 55. sz. mellékletek) és ezen keresztül a környezetvédelmi célok eléréséhez, a globális felmelegedés veszélyének csökkentéséhez, a klímavédelemhez. Hazai tapasztalatok is azt mutatják, hogy hozzájárul az olcsóbb villamosenergia-termeléshez, az árstabilitáshoz, a hosszú távú gazdasági előretervezettséghez és ezeken keresztül segíti a magyar nemzetgazdaság versenyképességének emelését.

72. Az előzőek miatt a jövő energetikájával kapcsolatos stratégiai célok csak akkor érhetők el, ha az energiahatékonyság javítása, a megújuló energiaforrások fokozódó alkalmazása, valamint az egyéb eszközök bevetése mellett az atomenergia nem csak ma, hanem hosszú távon is folyamatos és jelentős szerepet kap a hazai energiaellátáson belül. Az atomenergiát a hazai villamosenergia-termelés nélkülözhetetlen, lehetőleg növekvő részarányú elemének kell tekinteni a vizsgált – 2030-ig terjedő – időtávon túl is. E megállapítás helyességét a vonatkozó, konkrét számításokon alapuló elemzések egyértelműen bizonyítják (l. pl. 78. pont). Az atomerőmű üzemeltetése következtében keletkező radioaktív hulladékok biztonságos elhelyezését továbbra is állami felelősségű feladatnak kell tekinteni, amit természetesen az

atomerőmű által megtermelt villamos energia költségeként elszámolt Központi Nukleáris Pénzügyi Alap terhére kell megoldani. A kiégett üzemanyag, illetve a nagy aktivitású hulladék végleges elhelyezésére vonatkozó hazai elképzelések kialakítása és tervek kidolgozása mellett folyamatosan figyelemmel kell kísérni a nemzetközi, illetve regionális szinten történő megoldásra irányuló nemzetközi erőfeszítések eredményeinek alakulását.

73. A fentiek két dolgot jelentenek: (a) összhangban a parlament vonatkozó, 2005. évi állásfoglalásával meg kell hosszabbítani a paksi atomerőmű üzemeltetési engedélyt a biztonsági követelmények maradéktalan érvényesítése mellett, mivel az üzemidő-hosszabbításnak nincs a gazdasági, környezetvédelmi és ellátás-biztonsági követelményeket egyaránt kielégítő reális alternatívája; (b) a vizsgált, 2030-ig tartó időtávon számolni kell új atomerőművi blokk(ok) építésével és üzembevetelével is. Az üzemidő-hosszabbításhoz szükséges műszaki intézkedéseket az üzemeltető saját erőforrásaiból finanszírozni tudja, ehhez költségvetési forrásokra, állami szerepvállalásra, garanciára nincs szükség.

74. Hogy az atomenergia fent vázolt előnyeit valóban kihasználhassuk, a nukleáris biztonság minden mást megelőző prioritását továbbra is fenn kell tartani, ennek érvényesítéséért az üzemeltető szervezet a felelős, de bizonyos feladatai a tulajdonosnak, az illetékes hatóságnak és a mindenkori politikának – benne a kormánzatnak – is vannak. Ennek az elvnek a megsértése növeli a rendkívüli események (üzemzavarok, balesetek stb.) bekövetkezésének lehetőségét, amely a közvetlen gazdasági károkon túl veszélyezteti az atomenergia pozitív megítélését is, ami végső soron újabb gazdasági károkhoz vezethet. Emiatt a biztonság prioritása atomerőmű esetében egyben a gazdasági optimumot is jelenti.

A DMTA idei tervei

Tavaly a Paksi Atomerőmű Zrt. által létrehozott Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány 2006-os 435 milliós támogatása 1,7 milliárd értékű fejlesztést generált az érintett térségekben, s 87 új munkahely létesítéséhez járult hozzá.

Az idei első pályázati fordulóban két, a NyMTIT-es térségből érkezett pályázat nyert.

Az elfogadott 2007. évi pályázati kiírásban kiemelten az idei évben megnyíló Új Magyarország Fejlesztési Terv pályázati eszközrendszerével összhangban az eu-

rópai uniós forrásokból, magyar társfinanszírozás mellett finanszírozott operatív programok pályázatainak előkészítését, illetve a pályázatokban való részvételt kívánjuk támogatni. A támogatás lehetséges formája az önkormányzatok, azok társulásai, intézmények, közhasznú szervezetek, civilszervezetek, egyesületek, gazdálkodó szervezetek, pályázati lehetőségeinek elősegítése, illetve pályázatokhoz szükséges önrész meghatározott részének biztosítása. A kuratórium külön preferálja a települések és térségek közötti fejlesztési összefogást. A támogatások összegének nagyságát és a támogatások mértékét a szakmai szempontok messzemenő figyelembevételével fogalmazták

meg, összhangban a rendelkezésre álló forrásokkal és a várható igényekkel. Az idei évben a kuratórium két alkalommal fog döntést hozni. Az első pályázati fordulóra érkezett pályamunkákat a kuratórium júniusban értékelt. A Tájéoló örömmel jelentheti olvasóinak, hogy a NyMTIT térségből két pályázat is támogatást nyert!

Az idei második pályázati forduló benyújtási határideje: augusztus 31. A pályázati kiírás megtalálható a www.atomeromu.hu honlap Kapcsolatok címszó alatt.

A Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány a hazai nukleáris létesítmények környezetében, továbbá a hulladékártó helyek kutatásában érintett településkörben, így Paks, Kalocsa, Bataapáti, Boda és Püspökszilágy körzetében működik, célja pedig a település-, térség- és gazdaságfejlesztés. A felsorolt térségekben hatvan település található, amelyek összlélekszáma 136 ezer fő. Az érintett önkormányzatok, azok társulásai, továbbá a közigazgatási területükön működő intézmények, közhasznú szervezetek kaphatnak pályázati úton segítséget mindazon tevékenységükhöz, amelyek az alapítvány céljaival egyértelműen összhangban állnak.

Környezetünkért Díj

Június 5-e a Környezetvédelmi Világnap. Ez alkalomból a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Nyíregyházán tartotta központi ünnepségét. Dr. Fodor Gábor miniszter a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló létesítése, üzemeltetési feladatainak ellenőrzése, a lakosság folyamatos tájékoztatása érdekében végzett tevékenysége elismeréseként a tízéves Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulásnak Környezetünkért Díjat adományozott.

A díjat Krachun Elemér, Mőcsény polgármestere vette át. A Nyugat-Mecseki Tájéoló nevében is gratulálunk a TETT-nek!

GMF-közgyűlés

Június 5–6-án GMF-közgyűlés volt Szlovákiában, melyen részt vett Kovács Győző, a NyMTIT elnöke, valamint Tillmann Péter, a TETT képviselője.

A közgyűlés alaptémája a radioaktív hulladék elhelyezésben érintett társulások és civilszervezetek tevékenysége volt.

Roland Palmqvist, a GMF elnöke nyitotta meg a közgyűlést, majd a szlovák környezetvédelmi minisztérium államtitkára válaszolt fel a szlovák környezetvédelmi helyzetet.

Ezek után került sor a jelenlévő országok képviselőinek prezentációira. A magyarországi társulások működéséről, munkájáról Kovács Győző, a NyMTIT elnöke tartott előadást. Tájékoztatójában kifejtette, hogy a magyarországi társulások részt tudnak venni a döntési folyamatokban, lásd az atomtörvény módosítása, és rajtuk keresztül folyamatos tájékoztatást kap minden érintett.

A szakmai program végén a jelenlévők meglátogatták a bohunicei atomerőművet és a közelében lévő települést is, tanulmányozva működését, támogatási formáit. A közgyűlésen részt vett társulási vezetők és képviselők egyetértettek abban, hogy egy egységes európai szabályozás sokat segítené az érintett települések problémáinak megoldásában.

Javultak az eredmények, erősödött a bizalom!

Idén tavasszal az érintett térségek közül másodikként a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Társulás falvaiban közvélemény-kutatásra került sor. A divatos kifejezéssel élve a következőkben a Tájéoló „szörfölni” hívja olvasóit! Most nem az interneten, hanem az idei felmérés adatai, és eredményei között. Kétszemes összeállítás első felében a kutatások ismertségére, a tájékozódás forrásaira, a tervezett hulladéktároló lakossági befogadására, valamint a NyMTIT-re vonatkozó eredmények kerülnek bemutatásra. A második rész a Tájéoló idei harmadik, az őszi elején megjelenő számában érhető majd el.

A 800 fős minta alkalmazása igen alapos és értékes felmérést tett lehetővé, mert ahogyan az az alábbi táblázatból is kiderül, a kilenc település mindegyikén a háztartásokat igen jelentős arányban keresték fel a kérdezőbiztosok.

A minta megoszlása települések szerint
(*forrás: KSH)

Települések	*lélekszám 2005 év végén	*háztartások száma	2007-es minta	minta/ háztartások száma
Bakonya	397 fő	138	57 fő	41,3%
Boda	417 fő	153	90 fő	58,8%
Bükkösd	1289 fő	456	200 fő	43,9%
Cserdi	363 fő	122	46 fő	31,5%
Cserkút	506 fő	146	46 fő	31,6%
Helesfa	555 fő	130	50 fő	38,5%
Hetvehely	479 fő	154	85 fő	55,2%
Kővágószőlős	1359 fő	478	174 fő	36,4%
Kővágóóttós	304 fő	104	52 fő	50,0%
<i>Összesen</i>	<i>5627 fő</i>	<i>1881</i>	<i>800 fő</i>	<i>42,5%</i>

A felmérés során az első, nagy, közvetlenül a hulladéktárolóra vonatkozó kérdéscsoport azt vizsgálta, hogy melyek a NyMTIT térségbe tervezett tárolóval kapcsolatos vélemények és információk. A hulladéktárolóval kapcsolatos alapállást vizsgáló kérdésben két nagyon fontos eredményt hozott a közvélemény-kutatás. Az érintettek többsége (55,5%) pozitív módon viszonyul a kérdéshez. A 2005-ös felméréshez képest is befogadóbb az alapállás.

Különösen öröndetes volt az a részeredmény, hogy az előző megkérdezésekhez képest nőtt az információ jelentősége, a két évvel ezelőtti felméréshez képest a felére csökkent azok aránya, akik szerint információhiány miatt közömbösek a tervezett létesítménnyel kapcsolatban. A teljes mértékben elfogadók száma csaknem megötszöröződött(!) és azok aránya is erősödött, akik kutatási vizsgálati eredményektől függően fogadnák el – és be – a tárolót.

Alternatíva	fő	2007	2005	alternatíva
teljes mértékben elfogadja	135	16,9%	3,1%	örülne, ha itt épülne meg
eredményektől függően	309	38,6%	32,6%	elfogadná
információhiány	65	8,1%	16,9%	közömbös iránta

A felmérés kapcsán arra is kíváncsiak voltak a szakemberek, hogy mit tudnak a jelenlegi helyzetről a térségben élők. Az egyik legjelentősebb javulás 2005-höz viszonyítva itt volt megfigyelhető. Az információkkal nem rendelkezők aránya 2 év alatt „drasztikusan” csökkent, 30 százalékról mindössze 8,8 százalékra. Ez az eredmény nagyon plasztikusan igazolta vissza a kutatási programért felelős Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Társaság (RHK Kht.) által felvállalt nyilvánossági és tájékoztatói gyakorlat jelentőségét, amely szerint nem csak indokolt és szükséges, hanem érdemes is nagy figyelmet fordítani az itt élők folyamatos tájékoztatására.

Ezzel párhuzamosan jelentősen megnőtt azok aránya, aki szerint a kutatás fázisában tart a tároló megvalósítása, több mint 17 százalékkal!

Alternatíva	fő	2007	2005
kiválasztás	126	15,8%	13,6%
kutatás	567	70,9%	53,5%
építkezés	37	4,6%	2,9%
nem tudja	70	8,8%	30,0%
<i>Összesen</i>	<i>800</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>

A geológiai vizsgálatokkal kapcsolatos ismeretek is erősebbé, és pontosabbá váltak az elmúlt két év során. A válaszadók nagy többsége szerint voltak geológiai vizsgálatok a térségben. Arányuk lényegesen meghaladta a 2 évvel ezelőtti kutatás során tapasztaltakét.

Alternatíva	fő	2007	2005
tud a vizsgálatokról	693	86,6%	71,1%
szerinte nem voltak	91	11,4%	27,8%
nem tudja/nem válaszolt	16	2,0%	1,1%
<i>Összesen</i>	<i>800</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>

A geológiai vizsgálatok első fázisának céljára vonatkozó ismeretek

A 693 fő nagyobbik hányada úgy nyilatkozott, hogy ismeri a 2012-ig tartó első fázis célját. Ez lényegesen nagyobb arány, mint amit 2 évvel korábban tapasztaltak a felmérés készítői.

Alternatíva	fő	2007	2005
ismeri a kutatási fázis célját	405	58,5%	43,4%
nem ismeri	287	41,4%	56,6%
nem tudja/nem válaszolt	1	0,1%	0,0%

Az eddig szerzett információk forrásai

Miután az interjúkészítők minden válaszadóval tisztázták, hogy az első kutatási fázis célja egy föld alatti kutatólaboratórium kijelölése, megkérték őket, emlékezzenek vissza azokra az információforrásokra, ahonnan eddig szereztek ismereteiket arról, hogy a térség alkalmas lehet radioaktív hulladékok tárolására. Felsoroltunk válaszlehetőségeket, amelyből választhattak interjúalanyaink, emellett lehetőséget kaptak arra is, hogy egyéb forrásokat is említsenek.

Az általunk felkínált válaszlehetőségek kiválasztási aránya az említések gyakorisága sorrendjében:

Információforrás	fő	2007	2005
Tájéoló újságból	492	61,5%	33,9%
a település helyi újságja	347	43,4%	43,6%
országos médiumból (sajtó, tv, rádió)	340	42,5%	58,1%
lakossági fórumokon, rendezvényeken	210	26,3%	22,8%
a települése önkormányzatától	211	26,4%	24,0%
ismerősöktől	209	26,1%	30,1%
az RHK Kht. és a Mecsekérc szakembereitől	162	20,3%	14,4%
Nyugat-Mecseki TIT video hírlevélből	88	11,0%	4,6%
kiállításokról, bemutatótermekből	28	3,5%	-
internetről	21	2,6%	1,8%
egyéb helyről	22	2,8%	3,1%
eddig sehonnan	27	3,4%	0,0%

2005-höz képest látványosan megnőtt a „Tájéoló”-ból informálódók aránya. Szintén figyelemre méltó módon emelkedett az RHK Kht. és a Mecsekérc szakembereitől, a Nyugat-Mecseki TIT video hírlevélből és a lakossági fórumokon tájékozódók hányada. Jelentős visszaesés mutatkozott az országos médiumok felhasználása terén.

A hitelesnek tartott információk forrásai

Elmondták megkérdezetteink azt is, hogy milyen tájékozási formát tartanak hitelesnek a térségbe tervezett tárolóval kapcsolatban. Ezúttal is az általunk felsorolt lehetőségekből választhattak interjúalanyaink, de lehetőséget kaptak arra is, hogy egyéb forrásokat is említsenek (N=800 fő):

Információforrás	fő	2007	2005
A Tájéoló c. újságot	324	40,5%	17,9%
az RHK Kht. és a Mecsekérc szakembereit	283	35,4%	23,9%
az önkormányzatokat	281	35,1%	33,8%
a tudósokat	223	27,9%	23,6%
a település helyi újságját	216	27,0%	22,4%
a környezetvédőket	158	19,8%	17,1%
az országos sajtót	118	14,8%	14,9%
az országgyűlési képviselőket	18	2,3%	3,0%
a pedagógusokat	15	1,9%	3,0%
egyéb forrást	77	9,6%	7,4%

2005-höz viszonyítva a hitelesség terén is kiemelkedően nőtt a „Tájéoló” renoméja. Igencsak figyelemreméltó volt az RHK Kht. és a Mecsekérc szakembereibe vetett bizalom növekedése.

Az információk kommunikálásának feladata

A megkérdezettek véleménye szerint elsősorban az önkormányzatok feladata a lakosság tájékoztatása a tervezett tárolóval kapcsolatos kérdésekben. Az is igaz, hogy az előző felméréshez képest 10 százalékkal visszaesett ez az érték. Ennek okaként azt lehet megjelölni, hogy az elmúlt években többszereplőssé vált ez a terület, a helyi média, az RHK Kht. és a Mecsekérc szakemberei, valamint természetesen a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Társulás is jelentős munkát végzett a kommunikációs területen.

„Felelős”	fő	2007	2005
az önkormányzatoknak	449	56,1%	66,9%
az RHK Kht. és a Mecsekérc szakembereinek	142	17,8%	15,0%
a település helyi újságjának	47	5,9%	3,5%
a tudósoknak	38	4,8%	2,6%
a Tájéoló c. újságnak	35	4,4%	2,6%
országos sajtónak	34	4,3%	4,4%
a környezetvédőknek	19	2,4%	1,5%
az országgyűlési képviselőknek	14	1,8%	2,4%
a pedagógusoknak	-	-	0,3%
egyéb	11	1,4%	0,5%
nem válaszolt	11	1,4%	-
<i>Összesen</i>	800	100,0%	100,0%

A tároló lakossági elfogadottsága

Az ideai eredmények közül talán a legfontosabb az volt, hogy a 2005. és a 2007. évi adatok egybevetése az elfogadás terén pozitív irányú elmozdulást jelez. Itt is megfigyelhető volt, hogy ebben a kérdésben is erősödött a felelős véleménynyilvánítás aránya. A válaszadók a települési elfogadottság esetében „a megfelelő vizsgálati eredmények mellett fogadja el” opciót több mint kétszer annyian jelölték meg mint legutóbb! Az is jelentős eredmény, hogy mind az egyéni, mind pedig a települési elfogadottság tekintetében nagymértékben, több mint a felére csökkent azok száma, akik úgy nyilatkoztak, hogy nincsenek információk, s ezért nem tudnak dönteni.

A tároló létrehozásának lakossági elfogadottsága (2007 vs. 2005)

Elfogadás	Egyéni elfogadottság		Települési elfogadottság	
	2007	2005	2007	2005
teljes mértékben elfogadja	22,6%	18,0%	9,3%	6,4%
megfelelő vizsgálati eredmények mellett fogadja el	37,8%	30,5%	40,3%	18,8%
nincsenek információi, nem tud dönteni	13,1%	27,8%	24,4%	49,5%
kategorikusan visszautasítja	25,0%	23,7%	21,6%	22,4%
nem tud dönteni	1,5%	-	4,5%	2,9%

A Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Társulás ismertsége, munkájának értékelése

A Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Társulásról 2007-ben másfélszer annyian tudtak, mint 2 évvel korábban!

A szervezet ismertsége	fő	2007	2005
ismeri	489	61,1%	33,9%
nem ismeri	311	38,9%	66,1%
összesen	800	100,0%	100,0%

A részletesebb adatok szerint a falvakban élő 40–59 év közöttiek kétharmada (66,6%) ismeri a Társulást, míg a náluk idősebbek között 60%-os, a fiatalabbak között pedig 54,6%-os volt ez az arány. Az iskolai végzettség emelkedésével nőtt a Társulás ismertségi aránya is. A két szélső érték: maximum 8 általános: 54,8%, illetve felsőfokú végzettség: 71,1%.

A Társulást ismerő csaknem 500 válaszadónak a felmérés során arra is lehetősége nyílt, hogy – az iskolai osztályzatoknak megfelelően – értékelje a szervezet eddigi munkáját (1 – egyál-

talán nem hasznos ... 5 – nagyon hasznos). Az eredmények azt mutatták, hogy idén a Társulást ismerők csaknem háromnegyede (74,4 százalék) valamilyen mértékben elégedett volt a NyMTIT munkájával. Ennél a kérdésnél is megfigyelhető volt, hogy jelentősen csökkent azok száma, akik nem értékelték a Társulás munkáját, azaz a két évvel ezelőtti helyzethez képest – valószínűsíthetően a folyamatos tájékoztatási tevékenység következtében – idén tájékozottabbnak ítélték magukat a kérdésben, s ezért vállalkoztak az értékelésre is.

A felmérés eredményeit a szakmai és a tájékoztatási munkában dolgozó szakemberek jól hasznosíthatják majd az elkövetkezendőkben. Ha nagyon röviden kellene megvonnai az idej felmérés lényegét, összefoglalónk címére érdemes utalnunk, amely szerint „javultak az eredmények és nőtt a bizalom!”, egyetlen kiegészítéssel: az eredmények azt mutatták, hogy *szükséges és érdemes* folyamatos, korrekt és a partnerségre építő tájékoztatási munkát is végezni a kutatási programhoz kapcsolódva.

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Társaság jó utat választott, amikor a nyíltság és a partnerség mellett döntött, az idej kutatás tapasztalatai visszaigazolták ennek a döntésnek a helyességét.

PERISZKÓP

Paksi Atomerőmű – TVEL megállapodás

Július elején megállapodást írt alá a paksi atomerőmű és az orosz TVEL konzern, amelynek értelmében megkezdik a korszerűsített nukleáris fűtőanyag és tökéletesített fűtőanyagciklusok alkalmazásának megalapozásáról folyó munkát.

Az orosz Szövetségi Atomenergia Ügynökség (Roszatom) közleménye szerint a megállapodás megvalósítása lehetővé teszi a paksi atomerőműnek, hogy engedélyt kérjen az Országos Atomenergia Hivataltól a VVER-440 típusú reaktorok új-generációs fűtőanyagának használatához és ezáltal az ötéves fűtőanyagciklusra való áttéréshez.

Az új technológia eredményeként 12 százalékkal csökkenne az uránfelhasználás, valamint a fűtőanyag elhelyezéséhez szükséges idő, továbbá az elhasználandó fűtőanyag kezelésének a költsége. Mindez jelentősen javítaná az atomerőmű gazdasági mutatóit, különösen azt figyelembe véve, hogy Paks most kezdi meg a reaktorok hőteljesítményének 108 százalékra való növelésével kapcsolatos munkát – áll a Roszatom közleményében.

A gadolíniumot is tartalmazó, új típusú fűtőanyagot már 2002 óta használják a paksihoz hasonló kolai atomerőműben. A csehországi Dukovany atomerőművében 2005 májusa óta használják ezt a fűtőanyagot, és jelenleg a szlovákiai mochovcei (mohi) és bohunicei atomerőmű is ezt alkalmazza.

A jelenleg üzemelő atomerőművek többségében urán-dioxid tartalmú fűtőelem tablettákat használnak. A magasabb kiégések elérése, illetve a technológiai fejlődés eredményeként azonban egyre több erőműben térnek át olyan fűtőelemekre, amelyek nemcsak urán-dioxidot tartalmaznak. A paksi erőműben is felmerült már korábban gadolínium tartalmú tabletták alkalmazása nagyobb kiégések elérése érdekében.

Az atomenergiához fordulnak az új EU-tagállamok

Az Európai Unióhoz 2004-ben és 2007-ben csatlakozott államok többsége ambiciózus atomenergetikai beruházási tervekben dolgozik – jelentette ki Herczog Edit európai parlamenti képviselő az elnöklete alatt működő Nukleáris Energia Jövőjéért Fórum áprilisi strasbourgi ülésén.

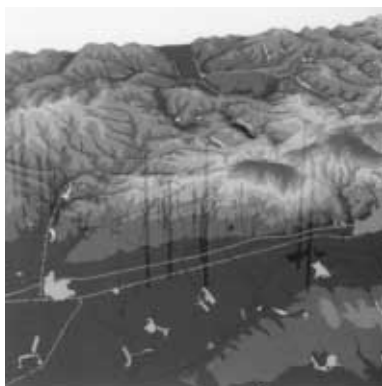
Hozzátette: meglévő reaktorok teljesítménynöveléséről és üzemidő-hosszabbításáról van szó (utóbbi esete érvényes Paksra is), valamint új reaktorok építéséről, ami ma már nem csak Csehországban, Szlovákiában, Romániában, Bulgáriában és Magyarországon van napirenden, hanem a balti államok és Lengyelország közötti nukleáris partnerség központi témája is (utóbbi volt az ülés fő napirendi pontja).

Az EU képviselő rámutatott: Európában mindenki felismer-te, hogy az energiaellátás biztosításának és a széndioxid-kibocsátás csökkentésének együttes célkitűzését elérni, azaz a jelenleg kialakulóban lévő európai energiapolitika alapvető törekvéseit teljesíteni leghatékonyabban a nukleáris technológia alkalmazásával lehet. A statisztikák az mutatják, hogy Európában az új tagállamok, és különösen a balti államok háztartásai rendelkeznek a legalacsonyabb vásárlóerővel, ám ezen országok gazdasági növekedése itt eredményezi a legnagyobb mértékű energiaigény növekedését is. A folyamatosan növekvő kereslet pedig mindenhol a legserényebb fogyasztók teherbíró képességének keretei között kell kielégíteni, és e tekintetben minden kérészet kizáróan a nukleáris technológia a leggazdaságosabb szénmentes energiaforrás.

Magyarország helyzetére utalva Herczog Edit hozzáfűzte: ha hazánk új reaktor tervezésébe és építésébe kezd, ezt mielőbb meg kell tennie, hiszen a szomszédok többsége hasonló tervben dolgozik. Márpedig ha minden megrendelés egyidejűleg jelentkezik az atomerőmű-építés piacán, illetve az új reaktorok mindenhol egy időben lépnek működésbe, akkor nem csak az építési költségek fognak számottevően megnőni, hanem a feszített versenyben a majdan előállított magyar villamos energia európai értékesítése is nehezebb lesz.

Éves jelentés, 2006

A nyár elején jelent meg a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Társaság (RHK Kht.) Éves jelentése, a tavaly végzett munkáról. Az igényes megjelenésű kiadványban a Kht. mind a négy nagy területről átfogó információt közöl, mi valósult meg a tervekben. A szakmai munkák, és eredmények bemutatása mellett helyet kaptak a lakossági kapcsolatokkal foglalkozó összefoglalók is.

A jövőre 10 éves évfordulójáról megemlékező Kht. megalakulása óta nagy figyelmet fordított az érintett lakossággal való párbeszédre, és bizalomépítésre. Így volt ez a NyMTIT-térségben is. E közös munka eredményei is helyet kaptak a most megjelentetett Éves jelentésben. A jelentés teljes anyaga elérhető az RHK

Kht. honlapján, a www.rhk.hu cím alatt.

A NyMTIT térségére vonatkozó összefoglalót most a Nyugat-Mecseki Tájéoló olvasói közvetlenül is megismerhetik. Az alábbiakban a 24 oldalas kiadvány azon oldalát közli a Tájéoló, amiben a nagy aktivitású hulladékokkal kapcsolatos munkákat foglalták össze az Éves jelentés szerkesztői.

Előkészületek nagy aktivitású hulladék elhelyezésére

A nagy aktivitású radioaktív hulladékok elhelyezése érdekében az ország területén stabil, mélygeológiai formációban kialakítandó tároló létesítésére célszerű felkészülni. Az egységes nemzetközi álláspont szerint egy ilyen tároló felhasználható a kiégett üzemanyag közvetlen elhelyezésére, vagy pedig a kiégett üzemanyag feldolgozási hulladékainak befogadására is. A nagy aktivitású hulladékok elhelyezését célzó kutatási program jelenleg is a Nyugat-Mecsekben zajlik. A célunk az, hogy 2008-ig kijelöljük annak a kutatólaboratóriumnak a helyét, ahol az agyagkő további vizsgálata folya.

A Magyar Geológiai Szolgálat Dél-dunántúli Területi Hivatala által engedélyezett kutatási tervben foglalt feladatok végrehajtása során a 2006. évben az alábbi főbb feladatokat hajtották végre:

- kutatófúrások kialakítása és kapcsolódó in situ mérések;
- felszíni geofizikai vizsgálatok;
- terep-felvételezés, dokumentálás;
- laboratóriumi vizsgálatok;
- monitoring és infrastruktúra;
- geodézia, térképi alapok biztosítása;
- adatbeszerzés, adatbázis-feltöltés, térinformatika;
- adatelőkészítés, értékelés, tervezés.

III. Niels Bohr fizika- és kémiaverseny, 2007. Idén Cserdi nyert

Május elején ismét Hetvehely adott otthont, az immáron hagyományos Niels Bohr fizika- és kémiaversenynek. Az idei verseny is igen jó hangulatban zajlott, minden résztvevő diák és csapat jutalommal térhetett haza.

A nyertesek listája:

Csapat:

1. Cserdi
2. Bükkösd
3. Hetvehely

Egyéni 7. osztály:

1. Strausz Szilárd – Hetvehely
2. Frojda László – Bükkösd
3. Joó Fanni – Hetvehely

Egyéni 8. osztály:

1. Diós Zsanett – Bükkösd
2. Lóki Alexandra – Hetvehely
3. Berta Dániel – Boda

Spanyolországi tanulmányút

(Folytatás az 1. oldalról)

A tanulmányút első szakmai programjaként a delegáció a trillói atomerőművet kereste fel. A létesítmény látogatóközpontjában a küldöttség előadást hallgatott meg az erőmű üzemeléséről, a Spanyolországban működő erőművekről.

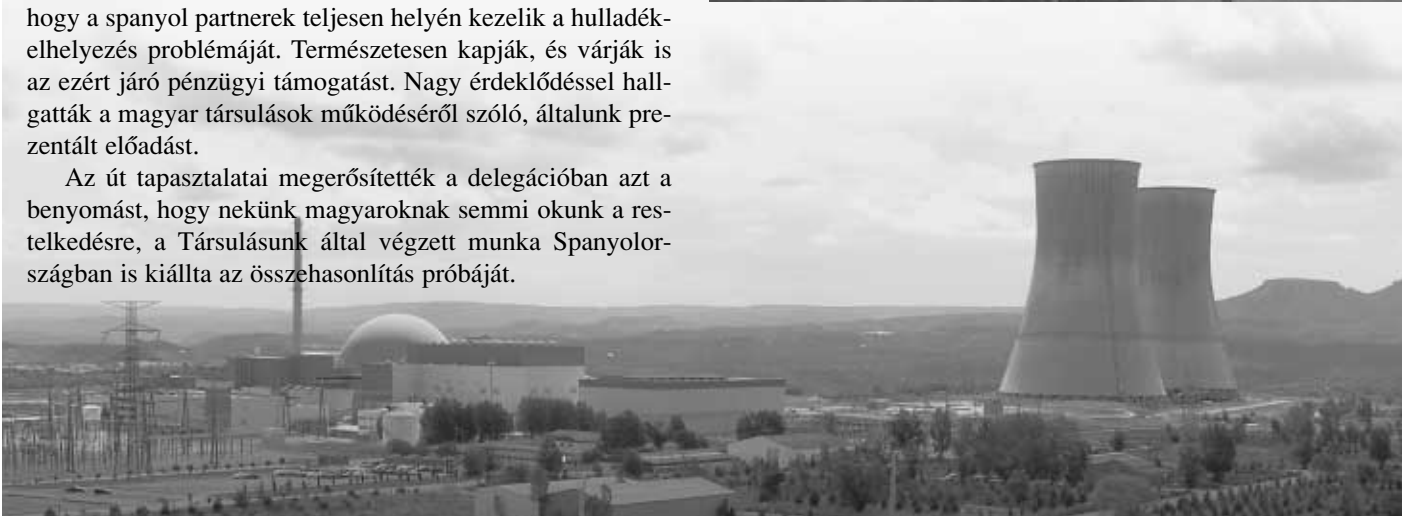
Ezt követően a NyMTIT csoportja sétát tett az átmeneti tárolóban, tanulmányozva a szállítást, az ellenőrzési folyamatokat, az elhelyezést, a mindenkori háttérsugárzás mértékét. Ki kell emelni a biztonsági előírások pontos betartását és a szakszerűséget.

A nap programja egy olyan spanyol faluban folytatódott, amely érintett az atomerőmű közelsége, valamint a hulladék-tároló közelsége miatt is. Természetesen a vendéglátóknál is alakultak társulások, mint itthon, amelyek a kommunikációval és a területfejlesztéssel foglalkoznak. A helyi társulás munkájában dolgozó polgármesterek hívták meg a NyMTIT küldöttségét egy finom, speciális spanyol ebédre és közben tájékoztatót tartottak a működésükről, annak előnyeiről, problémáikról.

Az ebéden és a tájékoztatót részt vett *Maria Villa Abadal* úr is, aki a GMF főtitkára, s aki tavaly Bodán is vendégünk volt, amikor a GMF náluk tartotta elnökségi ülését.

A magyar vendégek megtapasztalhatták a találkozón, hogy a spanyol partnerek teljesen helyén kezelik a hulladék-elhelyezés problémáját. Természetesen kapják, és várják is az ezért járó pénzügyi támogatást. Nagy érdeklődéssel hallgatták a magyar társulások működéséről szóló, általunk prezentált előadást.

Az út tapasztalatai megerősítették a delegációban azt a benyomást, hogy nekünk magyaroknak semmi okunk a resztkedésre, a Társulásunk által végzett munka Spanyolországban is kiállta az összehasonlítás próbáját.

AKTUÁLIS

Ökopark létesült az atomerőmű mellett

Hatvanhektáros ökopark létesült a Paksi Atomerőmű területén, amely őshonos magyar háziállatok bemutatására szolgál – jelentette be a Paksi Atomerőmű Zrt.

Az északi porta mellett megkezdte működését az a hatvan hektáros ökopark, amely őshonos magyar háztáji állatoknak ad otthont, ötven rackajuh, harminc szürke marha, huszonöt mangalica disznó és egy szamár található itt – közölte *Mittler István*, a Paksi Atomerőmű Zrt. kommunikációs vezetője.

Tájékoztatása szerint a farmon bemutatókeretet, két legelőt és egy disznókeretet alakítottak ki, hogy az állatoknak biztosítsák a megfelelő feltételeket.

A tájékoztatósi vezető elmondta: az ökopark állategészségügyi okokból nem látogatható, de az erőműbe érkezők az északi porta parkolójából megtekinthetik, illetve a 6-os úton elhaladók láthatják a hagyományos módon tartott jószágokat.

Az őshonos állatfajták és az erőmű egymás mellett élése a modern technológia és a hagyományőrzés szemléletes példája. Az atomerőmű büszke arra, hogy ezzel a létesítménnyel hozzájárulhat a mára már igen kevés egyedszámmal rendelkező ősi magyar állatfajták továbbéléséhez – húzta alá *Mittler István*.

NYUGAT-MECSEKI
 Tájszó
Bakonyra, Boda, Bükösd, Cseré, Cserkút, Heted, Hetréhegy, Kővágyászlós, Kővágyóttós

KISTÉRSÉGI HAVILAP

Kiadja a Noguchi Porter Novelli
(1054 Budapest, Szabadság tér 7.)
Felelős kiadó a kft. ügyvezető igazgatója.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.
Készült
a Ferling PR & Communications
Kft. közreműködésével.
Nyomás: Molnár Nyomda és
Kiadó Kft., Pécs
ISSN 1786-0563